

ĐỒ-VĂN-Y
QUẢN-LÝ/
Giá bán nhật trình:
AN-HÀ
Trọn năm.....8400
Sáu tháng.....4 00
Giá bán riêng nhật
trình L'APPEL
Trọn năm.....8400
Sáu tháng.....4 00
Giá bán chung hai bên
Trọn năm.....10400
Sáu tháng.....6 00

AN-HÀ-BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN OC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agrées, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG Boulevard Delanoue - Cantho
Directeur Poque: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

DEPT. LEGAL
INDOCHINE
N° 6219

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-SỐT

Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình hay là gởi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. ĐỒ-VĂN-Y quản-lý

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
lớn, hẳn-quán lấy làm
thảm cảm.

Về việc

BẢO TỒN TÍNH MẠNG HÀI NHỊ

Cách phòng ngừa

Nhà-nước Đại-pháp xưa nay
hàng lo bảo tồn tính mạng dân-
chúng trong các thuộc-dịa. Không
ai dám nói rằng Nhà-nước không
đứng đầu trong việc làm nhen, làm
phước, cho dân. Đại-pháp làm như
vậy là tùy theo bốn tính khoan
nhóm đại độ tự nhiên như bốn
tính ấy mà Nhà-nước đã bày tỏ
trí tài từ xưa đến nay trong quốc-
sở.

Tại Nam-kỳ, ngày nay, có đủ
nhà dưỡng-dưỡng, nhà thương
thí, nhà hảo-sáng cho dân dùng,
không có nơi nọ, mà Nhà-nước
không sam chỗ để đỡ ngạt cho
dân khi bệnh hoạn, khôn đồn.

Nghề y ngày nay lại còn canh-
cải thêm và chăm-nom đến sự
phòng ngừa bệnh hoạn. Nhà-nước
lo phòng ngừa dân chúng, cho
khỏi tại nạn của nhiều bệnh
ngạt, nhưng cũng không bỏ trẻ về
sự cho thuộc người đã có bệnh rồi.

Trong bài diễn thuyết kỷ hội
đầu của bản Hội-dồng Quản-hạt.
Y-Khoa tân-sĩ. Nguyễn-soái Nam-
kỳ là ông Cognacq đã bày tỏ
chương-trình xã-hội vệ sanh, để
tính-hành trong thuộc-dịa ta và tức
thi nên thi-tho chương trình ấy:
như Thu-y-viện Pasteur, ngài lập
nên công cuộc để lo trừ bệnh ho
lao và ngài lại rằng lập nhiều nhà
dưỡng-dưỡng nuôi hái nhi, hầu
bảo tồn tính mạng của con trẻ mới
sinh.

Các nơi phiên ba đồ-hội và
trong đồng-bái cũng vậy, con nít
hàng năm vong mạng quá nhiều.
Tìm cang-nguyên ra thì rõ ràng
con nít mới sinh năm đầu thường
bị bệnh tả mà thác rất nhiều.

Bệnh này phát ra bởi tại cha mẹ
không giữ vệ-sanh về cách nuôi
dưỡng con nít dùng vật thực
không phù hợp với tánh chất của
nó.

Thời tục cho con nít ăn sớm quá
làm cho nó phải bị bệnh tả và yếu
bại nhược.

Nếu quá dốt và cứ giữ thói cũ,
tục xưa, không chịu canh cải, thì
lại hại cho con nhiều hơn là bệnh
truyền nhiễm: cũng con quá mà
không từng trải về việc nuôi con,
thì càng hại cho nó nữa.

Nuôi con, không phải cho nó bú
hay là đưa bình sữa cho nó nút,
mỗi khi nó la khóc, và cũng không
phải cho nó uống sữa không đúng
tính-khết hoặc cho nó ăn vật thực
khô tiêu hóa. Các thói xấu ấy mỗi
năm lại hết hơn một phần ba, tánh

mạng con nít mới sinh, nơi xứ
Nam-kỳ; và trong những đứa còn
sống, thì phần nhiều đều yếu đuối
bệnh-hoạn.

Chứng nào người làm mẹ nhen
dên câu hỏi lượm-ag-y phép nuôi con.
Chứng nào người mẹ thạo cách
nuôi con hằng-hồi, thì con trẻ sẽ
lực tráng kiện và sẽ làm cho cha
mẹ động vui lòng; và những nhà
đồng con sẽ làm cho nước-nhà
đạt thành-vượng.

Phép nuôi con

Phép nuôi con trẻ theo thời dợt
này tóm lại trong hai điều sau đây:
Giữ vệ-sanh về vật thực và vệ-sanh
về thân thể.

Người mẹ nào thạo hai cách ấy
thì nuôi con được toàn vẹn.

Vệ-sanh về vật-thực

Trong mấy tháng đầu thì con
trẻ chỉ dùng sữa mà thôi. Cho
uống sữa có ba cách: hoặc cho bú
bú, hoặc cho ngâm bình sữa, hoặc
khi cho bú và cho uống sữa pha
phách.

Được tám tháng rồi, mới nên
cho nó ăn vật-thực tán nhỏ, ấy là
khởi sự dứt sữa lần lần.

Vệ sự cho con bú

Trong mấy tháng đầu thì người
mẹ phải cho con bú mà thôi. Thường
lệ nên để con bú tùy theo sức
nó và nó bú mỗi cái vú trong chừng
năm sáu phút. Nếu có ý cần và do
đứa con nít mỗi tuần, thì sẽ
biết đứa con nuôi phải cách hay
là cái.

Trong năm tháng đầu, mỗi
tháng nó phải lên được 700 gram-
mes và mấy tháng sau nữa lên
chừng 350 grammes. Như vậy
trong năm tháng thì đứa con nặng
hơn bằng hai hơi mới sinh. Được
một năm, thì nặng hơn bằng ba.

Trong ba tháng đầu, thì cho nó
bú hai giờ rưỡi đồng hồ một
lần; trong hai mươi bốn giờ thì cho
bú tám lần (bảy lần ban ngày
và một lần ban đêm). Ba tháng kể
đó, sữa người mẹ được nhiều hơn,
thì cho bú ba giờ một lần;
nghĩa là bảy lần trong 24 giờ.
Được sáu tháng, thì cho bú sáu lần
một ngày.

Khi con nít mới sinh, thì mấy
ngày đầu nó sụt cân, rồi ngày thứ
mười, thì nó bằng cân hơi mới sinh,
rồi từ đó sập lên tới năm tháng
thì mỗi ngày đều thêm được hoặc
20, hoặc 30 grammes; từ năm tháng
tới một năm, thì mỗi ngày lên được
10 hay 15 grammes.

(Sau sẽ tiếp)

NGUYỄN-VĂN-KHAI
Lương-y bện quốc, phụng dịch

Một tá gương lành

Xin Đồng-lamở tất lòng an.
Mau cứu trối trối người lâm nạn.
Nói về trí lực ở hạt Biền-hòa.
LÒNG TỰ THỰC CỦA SỞ DƯỠNG-ĐƯỜNG
CHỢ (CHỢ LỚN)

Tra chur đồng bang

Chẳng đợi ra có lẽ chur tôn đã
choán rỏ về việc lượ ở hạt Biền-hòa
rồi. Trăn lượ làm cho đồng bào ta
nơi miệt ấy bị chịu khổ sở vô cùng;
đời lạnh lẽo ở chỗ xiết: Hiện thời
thiên hạ phú-hiêu đều lo lằng cho
phần gia đình nên nào cha, nào con,
nào chồng, vợ vợ đồng cùng nhau
đi tỵ thủy tré mấy cái nông cao, còn
nhà cửa thì lị bình như sông rạch.
Ấy mới thật là ách nước tại trời
Trong các họ quốc âm (Nhứt là
Trung-lập-Bảo có nói rõ ràng về trận
lũ này cho đồng ban ta ở lực châu
được biết, và các báo cũng có hứa
ràng: rồi đây sẽ mở cuộc lạc quyền,
kể ít người nhiều, góp giò thành bão
hầu cứu giúp kẻ ngặt nghèo, trong
con hoạn nạn. Số tiền quyền được
bao nhiêu, sẽ gởi hết đến quan chủ
tỉnh Biền-hòa, để nhờ ngài phân
phát lại cho mấy kẻ lâm nguy, cơm
nước không quên quên, chẳng có
Chur đồng bang ới!

Chúng ta rất may mắn mà được an
tịnh làm ăn, khỏi lo đến mấy điều khổ
sở, còn dân sự rui ro như tỉnh Biền-
hòa đây, phải chịu lúc hiểm nguy, tại
trời ách nước. Vậy xin đồng bang
hãy mở tất lòng an, đem một hai
đồng bạc, cùng một số tiền kia (tùy
theo gia đạo giàu nghèo) mà cứu giúp
cho dân sự bị lượ nơi hạt Biền-hòa,
khỏi đói lạnh đến ngày, khỏi sự vào
than ra thở. Đáng vậy, thì ơn đức của
chur tôn thật là ơn lao lắm đó. Trên
đây là mấy lời của tôi thổ thề cầu xin
với chur tôn; còn dưới đây, tôi xin nói
đến việc phải của thầy Phạm-vân-
Tùng và thầy Vincent (cả hai thầy
đều giúp việc nư sở dưỡng-dưỡng ở
Chợ Lớn (Hôpital Indigène) cho chur
tôn được biết. T ngày hai thầy trên
đây nghe rõ đầu dưới về trận lượ và
sự khốn khổ của dân sự miệt Biền-
hòa rồi, hai thầy mới cùng nhau sự
tính, định đi tỵ về các đứng hảo tâm,
giúp việc một số với hai thầy, dạng
cầu xin mấy vị ở mở lòng rộng rãi
mà xuất ra một ít tiền, hầu giúp
mấy người trong cơn đói khổ. May
thay các đứng hảo tâm trong sở
dưỡng-dưỡng để có lòng nhen biết
thương nước, thương dân, nên đã
chung chịu và kén mà cho số bạc.
Các vị hảo tâm, tôi xin nêu tên
dưới đây:

MM. Hué Médecin auxiliaire	3400
Lữ id	3 00
Phụng id	3 00
An id	3 00
Huân id	3 00
Quân id	3 00
Phan Pharmacia	3 00
Bách Secrétair	2 00
Máchinh id	2 00
Huê id	2 00
Điêu id	2 00
Vàng Secrétair Maternité	2 00
Vincent Contrôleur de H I C	1 00
Mademoiselle Elie Directrice	1 00
Maternité	1 00

Văn uyên

Cải duyên hội-ngộ, nghĩa táo-khan,
Ưc nôi chia phôi lượ ủa tràng.
Tư-mã dòn đưa em một nhiếp,
Hoành-dương hát cất rẽ đôi nhân
Mỗi tơ dọ nư đen xen bạc
Mỗi tóc xanh kia trắng diêm vàng
Ai có khuấy trời, trời lại khuấy,
Cho sâu Chưc-Nữ, thâm Ngưu-lang,
Cánh thơ Tiên nữ
Mộng-Hiệp đề.

Kỷ giữ Mademoiselle Hai

Hiền hiền ngọn gió thổi ngoài song.
Chạnh nhớ tình xưa phúc động lòng
Hắc-hèo năm canh dây vẫn nhớ
Ngân ngọc sáu khúc dỏ thắm trông
Phồng loan luôn chịu tình cay đắng
Trương phụng, dành cam nghĩa mặn
[nặng]

Kim thạch ư lời xin nhủ nhủ.
Có thương giữ trọn một câu đồng.

Câu đồng dây giữ chử đơn sai.
Một mối tình chung những tưởng hoài
Biền hện ngàn năm dầu nở phụ
Non thề muôn thuở dăm nào phai
Thi thơ gọi chử lòng vàng dãi
Thức nư biết cho làm sự dãi
Đoàn viên rồi cũng đến này mai.

Nguyễn-lực-Trước
đit Mai Phụng

M ^{me} Muller Surveillante Maternité	1 00
Luong Médecin Auxiliaire de la	1 00
Maternité	1 00
Trương Infirmier diplômé	1 00
de H I C	1 00
Hý id	1 00
Nguyễn id	1 00
Tông id	1 00
Dinh id	1 00
Mân id	1 00
Ngà id	1 00
Bảy id	1 00
Cao dit Tao id	1 00
Thiện id	1 00
Thông id	1 00
Lâu id	1 00
Chim id	1 00

(Các đứng hảo tâm còn sót sau sẽ
đem tên thêm) vì thấy một việc phải
như vậy, tôi không lẽ bỏ qua, nên tôi
viết mấy hàng, trước là tặng khen
mấy vị trên đây như là M. Tùng và
M. Vincent, sáng có lòng nhen, rá
tay cứu vớt dùm đồng bào, trong cơn
nguy hiểm; sau là có ý cầu xin chur
tôn xem đây làm gương, hầu mở
lượng hải hà, kể ít người nhiều, ra
tay vừa giúp. Chur tôn làm việc nghĩa
này, cũng như là lập năm bảy kiền
chùa; và ơn đức của chur tôn, kẻ dỏi
khó hằng ngày đều nhắc nhở.

Vậy cầu xin chur tôn cặn xét biết cho.
Lê-phù-Hữu (Cánh thơ) de passage
à Chợ Lớn, P. 3 CH. N° 22
H I C

Lời dặn.— Vị nào có lòng tốt muốn
thi ân cho kẻ khốn cùng, thì xin gởi
tiền đến cho bôn báo chủ nhen, hoặc
gởi thẳng đến quan chủ tỉnh Biền-hòa
cũng được. Tên các ngài sẽ có trên
tờ Báo.

Xin chur tôn lưu ý dùm.

L. P. H.

Lời rao bán thuốc

Tam sắc bổ hoàn tôn trị nam nữ
lão lâu thân thể hư nhược, mỗi một
ve 1450.

Điều kinh bạch đới hoàn, tôn trị
phụ nữ bế kinh xích đới bạch đới
cửu bất thọ dụng đẳng chứng một
ve 1400.

Bổ phế thành dược thủy tôn trị
nam nữ lão thiếu nhứt thiết tôn khai
cửu khai đẳng chứng giá mỗi ve 0440.

Ngũ lâm bạch trước hoàn một
ve 0440.

Nhơn sâm bảo diên hoàn một
ve 0430.

Chư quán quan cổ thỉnh nhận cầu
ký mạch vi ký, nhà ở tại Annam Cẩn-
thơ, cầu tàu lục-tính nhà số 32, tôn
biện, sanh thực được tài sâm nhưng
ngọc quế, phát khách.

Cánh thơ: TRÍ-TRUNG-HÒA cáo bạch.

Bức tranh vẽ

Kìa! ai xảo thủ rất nên tính.
Cầm tù gang sang bộ-bộ hành.
Nhìn tận cổ cây lùn chẳng phải.
Ngó xa non nước thật là in.
Khen tài diễn chế thành như sống.
Tiếc sắc chước trao hóa mất sinh.
Trời đất đã đành trong tất giấy.
Sức hay đường trong ỹ Cao-xanh.

LE-THANH-LONG

Thơ tin vàn lai

A Monsieur Trần-dắt-Nghĩa
à Cantho.

Cher Monsieur

Tôi hay đi xe hãng Trần-dắt-Nghĩa
là vì xe của ông chắt chắn, chạy càn
thận, dùm giờ và ông khéo dùm
người giúp việc, thứ nhứt là Chauff-
eurs và contrôleurs của ông có khuôn
phép, tiếp đãi hành khách theo cách
lịch sự.

Đều tôi đáng khen hơn hết là có
lòng ngay thật. Mỗi khi hành khách
bỏ quên món chi trên xe thì chauff-
eurs và contrôleurs hết lòng tìm chủ
mà trả lại. Như năm ngoài tôi quên
cái áo mưa, một người bạn hữu tôi
quên cái valise, người bộ hành kia
quên cây dù v... v... đều trả lại đủ hết.
Mới đây tôi đi Longmỹ về bỏ quên
trên xe của hãng ông một gói đồ, cũng
trả lại y nguyên.

Tôi cậy ông trao lời giùm trước
mặt nội sở rằng: tôi cảm ơn và khen
ngợi lòng ngay thật của chauffeur và
contrôleur auto C. 1.681.

Luôn diệp khen chauffeur của hãng
ông là M. Ba Đạo. Tuy làm nghề chauff-
eur mặc dầu chớ ăn nói có phép tắc
thừa dạ đủ đều ít thể thốt hơn chauff-
eur khác.

Sau đây tôi cầu chúc cho hãng xe
ông tấn bộ miêng trường hầu cho
đáng mặt một tay thương chiến của
nhà Nam-việt.

Nay kính

Ph. Lê-bá-Điều
Directeur de l'Ecole
de Vinh-trường
Rạchgiã

Đính chánh

Bil thơ ngán dợt

Câu: Hội giả dỏi người làm chớp

[chớp]

Xin đọc lại: Hội giả dỏi người làm

[mãi mãi]

Sơn-nhơn: La-Phù-Tử

TRẦN-QUANG-MINH

7, Rue des Calsses—Hà Nội

CATALOGUE FRANCO SUR DEMANDE

500.000 quang

Ai muốn thử số mạng lần đầu trong nháy mắt thì mua mardat 20 quẻ, đồng cho **BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, RUE PAPÈRE, MARSEILLE, (FRANCE)**, còn sau sẽ đóng 10 tháng mỗi tháng 30 quẻ nữa. Trời nọ lại có biệt chứng đầu, nên làm thử lần 1

Đồng 15 quang trước, có phước trùng được
500.000 quang

BANQUE NOUVELLE. 8 Rue Papère 8, Marseille (France).
ròn sau đón 10 tháng, mỗi tháng 20 ngàn, thì mình được làm chủ vĩnh viễn
cái số của mình mà chờ ngày trúng lãnh tiền.

Bánh này là của thợ An Nam to làm ra, ăn ngon, mùi thơm tho, đã lâu được, không kém 1 bánh tây, mà giá rẻ hơn nhiều. Mỗi bịch chỉ có 1\$55. Xưa quý vị mua đồ thủ thi biết bánh này làm rất tinh khiết và hy-vọng. Mua bánh Quê: Nữ tức là giúp cho người đồng-bang mau tiến phát trong đường công-nghê.

Có trụ sở tại:
TRUNG-BÀNH LỮ-QUÂN CANTHO
VÀ AN-HÀ-ÂN QUÂN CANTHO

Lý-Cầm-Tử thấy tình cảnh như thế bèn nói: «Bây chừ, việc đã lỡ như vậy rồi, bây giờ chỉ dầu có khúc lạc, sáu thắm cho mấy đi nữa cũng vô ích, theo như lời nói của tên Foy thì chất Hoàng-lang đã về tới nhà rồi, vậy chừ chẳng nên trì hoãn, mau đi bao một cái xe hơi chừ nên về lập tức, một là coi cửa, bệnh ông Hoàng ra thế nào, vì hôm rày chừ em miết đi công sáu một tuần lễ rồi!»

(Sau sẽ tiếp)

(Sau sẽ tiếp)

1er clerc del* Dartiguenave avocat
Saigon

của đàn bà

Thuốc này bán ở: Spécialité
Foster, 25 rue St-Ferdinand, Paris 17—
Có bán trong các nhà trữ thuốc tây

MAISON DE CONFIANCE

MAISON DE CONFIANCE

— There is, they say, a law in the

cư xử với đời mà làm chuyện tăng-
tập-lương-làm như vậy. Em nói hoặc
là người giống người nên chỉ nhìn làm
đó chẳng! Bỗng nó nói lại thì lời em

CŪ' ǺN

và an dưỡng trong phòng.
 Mùa này dễ uống lắm và đã
 ngủ xò tại xò rất êm thắm.

Bán tại
 Nhà ông Lương-y DEHAUT,
 147, Faubg. St-Denis, Paris,
 và khắp trong các tiệm thuốc
 đều có bán.

Như có ngựa khó chịu
vây thì phải dùng
Pommade Cadum
thoa hết tức thì.

Tác giả: Félix MONG-TRÂN

TIẾP THEO

Sing lai chị em đã hướn xe hơi mà lên Saigon. Tới nơi thì đã tới rồi, chị em lại nhà một người chị em bạn học mà trú một đêm sáng ra chị em mới đến trường Bôn-quốc tìm ông Đốc-học mà hỏi thăm về chuyện Hoàng-trọng-Xuân. May đâu có Lê-chí-Tâm đứng một bên ông Đốc-học nghe hỏi lại mới nói cho Đào-túy-Hoa hay rằng : Hoàng-trọng-Xuân đã hay tin ông thân nhân đau nặng, nên đã lập tức về thăm qua, có lẽ bữa nay chẳng còn tới nhà rồi. Nghe được tin này Đào-túy-Hoa vội vã cấn cơm Lê-chí-Tâm rồi cùng Lý-cầm-Tà lên xe mà về tới Mỹ-tho. Rồi đi về rồi nhà không còn chuyện gì nữa đáng kể. Bà liêu cho kịp nghỉ ngơi. Bởi vậy chị em đành phải ở lại phòng Ngự-Hòa mà ngủ đến một đêm. Rồi cho nàng mượn nhâm cái phòng gần phòng của Mai-Xuân

